

MLADÁ BRNĚNSKÁ RODAČKA MILUJE FOLKLÓR A LIDSKÉ PŘÍBĚHY, NEZALEKNE SE ALE ANI DISKUZE O KOLEKTIVNÍ VINĚ.

KATEŘINA TUČKOVÁ

SHE LOVES FOLKLORE AND PEOPLE'S LIFE STORIES. SHE IS NOT AFRAID OF DEALING WITH CONTROVERSIAL TOPICS SUCH AS COLLECTIVE GUILT.

VE TŘINÁCTI LETECH SE NECHTĚLA ROZLOUČIT S PŘÍBĚHY, A TAK VYMÝŠLELA JEJICH POKRAČOVÁNÍ. DNES JE KATEŘINA TUČKOVÁ DÍKY SVÝM CENĚNÝM ROMÁNŮM VYHNÁNÍ GERTY SCHNIRCH A ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ JEDNOU Z NEJÚSPĚŠNĚJŠÍCH ČESKÝCH AUTOREK. SAMA O SOBĚ ŘÍKÁ, ŽE JE VÍCE PRACOVITÁ NEŽ TALENTOVANÁ A ŽE PSANÍ I ČETBA KNIH JÍ POSKYTUJE JAKÝSI „SECOND LIFE“.

Co Vám přináší psaní knih?

Velkou radost. Můžu si vytvořit svět, jaký se mi zachce a dlít v něm. Psaní knih mi vlastně poskytuje jakýsi „second life“.

A co jejich četba?

Vlastně to platí i pro četbu knih, jen mě při tom tím světem vede jiný spisovatel.

Žijete tedy životy (nejen) svých postav. Stiháte i vlastní život?

Ano, samozřejmě. Bez vlastního života bych nemohla vytvářet ani osudy svých postav. Ale je zajímavé sledovat, jak se můj život proplétá s jejich příběhy, jak se člověk dívá na svět jejich očima. A když pak píšu několik dní za sebou, deset hodin denně, tak mám trochu pocit, že žiju jejich životy. Nejpozději o víkendu mě ale moje rodina zase strhne k realitě a postaví nohama na zem :-).

Je to právě rodina, kdo vám dává zpětnou vazbu na Vaši práci?

Ne, jsou to lidé z nakladatelství Host – pan ředitel Tomáš Reichel a redaktorka Ika Danielová. Nikomu jinému bych to dřív nedala, než je text skutečně hotový, mám takový zvláštní pocit – ostýchám se.

Takže jste spisovatel introvert?

To také úplně ne. Ale dokud není text definitivní, nerada ho dávám všanc jiným lidem, než těm, u nichž věřím, že máme společný cíl a že mi poskytnou konstruktivní kritiku.

Kdy jste v sobě poprvé objevila talent pro psaní?

Zkoušela jsem psát už od třinácti let, ale to šlo spíš o jakési pokusy dovyprávět příběhy, s nimiž jsem se nechtěla jako čtenářka rozloučit. Teprve později, na gymnáziu a na univerzitě jsem se pouštěla do zá-

WHEN SHE WAS A TEENAGER, SHE USED TO INVENT CONTINUATIONS TO STORIES SHE HAD READ. NOWADAYS KATEŘINA TUČKOVÁ, A NATIVE OF BRNO, IS ONE OF THE MOST SUCCESSFUL CZECH WRITERS THANKS TO HER AWARDED NOVELS VYHNÁNÍ GERTY SCHNIRCH (THE EXPULSION OF GERTA SCHNIRCH) AND ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ (THE GODDESSES OF ŽÍTKOVÁ). SHE SAYS THAT SHE IS MORE HARD-WORKING THAN TALENTED AND THAT WRITING AND READING BOOKS IS HER „SECOND LIFE“.

What does writing mean to you?

It brings me a great pleasure. I can create my own world in which I can dwell. Writing books is actually a kind of „second life“ to me.

And what about reading?

Actually, it is the same with reading books written by other authors.

You live the lives of your books' characters. Do you manage to live your own life, too?

Of course. I would not be able to create stories without my own life experience. But it is interesting to see how my life is intertwined with the stories of my books' characters and how I view the world through their eyes. And when I write for several days in a row, ten hours a day, I start to feel that I am living their lives. But as soon as the weekend comes, my family pulls me back to reality :-).

Does your family give you feedback on your work?

No. I get feedback from people from the Host publishing house - director Tomáš Reichel and editor Ika Danielová. I would not give my manuscript to anyone else before the text is completely finished; I always feel a bit shy about it.

You seem to be an introverted writer?

Not really. But I like to share unfinished texts only with people who I trust and who give me constructive criticism.

When did you first discover your talent for writing?

I first tried to write at the age of thirteen – these were attempts to finish the stories that I had read

važnějších textů. Ale že bych prožila okamžik, kdy jsem objevila svůj talent? Tak to ne. Pořád si o sobě myslím, že jsem spíš pracovitá a mám dostatečný „sitzfleisch“ na to, abych napsala knihu.

Kde hledáte inspiraci pro psaní svých příběhů, kde se rodí Vaše knihy?

Mezi lidmi nebo při čtení jiných textů – většinou z odborné literatury nebo publicistiky. Zajímají mě nezpracované kauzy, které ještě obsáhne paměť žijících lidí. Ráda s nimi hovořím a při tom najednou zjistím, že ve mně jejich osud zraje jako románový příběh.

S tím souvisí i váš první román Vyhnání Gerty Schnirch, ve kterém se věnujete násilnému odsunu německých žen a dětí z Československa na konci druhé světové války? Překvapily Vás pozitivní reakce a ocenění za něj?

Z pozitivních ohlasů jsem měla velkou radost, a ano, překvapily mě. A naštěstí nakonec převážily nad reakcemi čtenářů, kteří se dodnes kloní k principu kolektivní viny. Ale musím říct, že jsem si s tím námětem užila mnoho trpkých chvil...

Například?

Když se mě na jednom z prvních čtení zeptal starší muž, jestli vůbec vím, co to byl holocaust. Nebo když se v publiku hádali zastánci odsunu československých Němců s lidmi, kteří tu kdysi zůstali a jako neodsunutí Němci prožili svůj život na okraji společnosti... brr, ani se mi k těm chvilčkám nechce v mysli vracet.

and did not want to part with. Later on, when I attended grammar school and university, I started creating more serious texts. I cannot say there was a particular moment when I discovered my talent. I think I am more hard-working and patient than talented.

Where do you find inspiration for your stories? How do your books come into being?

I get inspiration from people's stories and from reading various non-fiction texts. I am interested in issues that have not been treated in literature yet and which are preserved in the memories of living people. I like talking to them and sometimes I start to view their destinies as novel stories.

The topic of your first novel is the violent expulsion of German women and children from Czechoslovakia at the end of the Second World War. Were you surprised at the positive reactions to it and at the prizes it has got?

Positive reactions surprised me and made me very happy. And fortunately they outweighed the reactions of readers who believe in the principle of collective guilt. But I have to admit that the subject of the novel has brought me many bitter moments...

Can you be more specific?

For example, at one of the first readings an elderly man asked me if I knew anything about the Holocaust. On another occasion, there was an argument between advocates of the expulsion of Czechoslo-

Váš druhý román Žitkovské bohyně vypráví o "čarodějkách z Bílých Karpat". Kopanice jsou tímto léčitelstvím a magií, pro někoho šarlatánstvím, i díky vašemu bestselleru známé. Láká vás objevovat podobná témata i mimo Českou republiku, například někde v cizině?

A víte, že vůbec ne? Mám dojem, že skutečně hluboce můžu prožít a pak o tom zasvěceně psát jen to, co je mi blízké – neznám lépe jiný kontext historie, tradic a jazyka, než ten který žijeme tady, v Čechách a na Moravě. Navíc si myslím, že prostor, v němž žijeme, nabízí dost a dost doposud nevyprávěných příběhů, které jsou alespoň pro mě atraktivnější než jakékoliv příběhy z Amazonie nebo Afriky, chcete-li zůstat u námětu léčitelství.

Co jste se při psaní Žitkovských bohyní naučila?

Pít bylinkové čaje, milovat folklór, nahlížet na lidské příběhy z různých stran a nesoudit.

Věříte po napsání knihy na svět mezi nebem a zemí, na magii?

Stále jsem spíše pragmatik, ale ano – rozhodně věci zvažuji jinak než před zkušeností s žitkovskými bohyněmi.

Vy sama byste chtěla mít zázračné schopnosti? Jaké?

To ne. Výjimečnost je také velké břemeno. Člověk svůj dar musí vracet společnosti. Nikdy bych se například nechtěla ocitnout v situaci, že vidím do temné či smutné budoucnosti svých blízkých... Samozřejmě by někdy bylo krásné umět vidět do lidí, ale také by to určitě přineslo řadu zklamání.

Vaše romány se zabývají historickými tématy a jejich dopady na současnost. Dokážete si představit, že jednou napíšete román o sobě, ve kterém se budete chtít vyrovnat s vlastní minulostí?

vak Germans and the Germans who stayed here but lived on the edge of the society... Ugh, I don't feel like going back to these moments...

Your second novel The Goddesses of Žitková is about the "witches" (female natural healers traditionally called goddesses), living in the White Carpathians. The region of Kopanice is known for the art of healing and magic. This phenomenon became well-known thanks to your bestseller, too. Would you like to look for similar topics abroad?

Definitely not. I can write knowledgeably only about the topics related to my experience. I am not familiar with historic, cultural and linguistic traditions outside Moravia and Bohemia. Moreover, I think that this country offers lots of "untold" stories that are much more attractive to me than issues for example from the Amazon or Africa.

What did you learn while writing The Goddesses of Žitková?

To drink herbal teas, love folklore, look at people's stories from various angles and not to judge other people.

Having written this novel, do you believe in the world between heaven and earth and in the magic?

Although I am rather a pragmatist I definitely look at things differently than before my experience with the "goddesses" of Žitková.

Would you like to have miraculous powers?

No. Having unique abilities is also a great burden. For example, I would never want to be able to see the dark or sad future of my loved ones... Of course it might be interesting to see into people's souls, but it would certainly bring also much disappointment.

Your novels deal with historical issues and their impact on the present. Can you imagine writing a novel about yourself, in which you would come to terms with your own past?

Never say never. But I do not feel like writing about myself now. Why should I deal with myself when there are so many interesting stories around me?

Let us now move to Brno, where you wrote your first book Montespaniáda. What does the city mean to you?

Brno is my home, the place I chose to live in. I studied there, I have a lot of friends there and all my family live near Brno. Although I do not spend much time there now, I have never left it - Brno streets

Nikdy neříkeme „nikdy“. Ale zatím si to představit neumím. Proč bych štourala do vlastních řad, když je na světě tolik zajímavějších příběhů?

Přesuňme se do Brna, kde jste napsala i svou prvotinu Montespániáda. Co pro Vás město znamená?

Brno je můj domov, místo, které jsem si vybrala pro život. Studovala jsem v něm, našla přátele, v okolí Brna mám celou svou rodinu. I když v něm trávím jen málo času, pořád je se mnou – ve snech se mi objevují většinou brněnské ulice, když chci psát o městě, představuji si brněnské realie.

Žijete kulturou. Je podle Vás dostatek kultury i v Brně a na jižní Moravě?

Ano, určitě. Často se mi stává, že bych chtěla být i na dvou místech zároveň.

Kateřina Tučková se narodila 31. 10. 1980 v Brně a vyrůstala v Moutnicích a v Kuřimí. Vystudovala brněnské gymnázium na třídě Kapitána Jaroše, dějiny umění a český jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Za svůj první román Vyhánění Gerty Schnirch získala cenu Magnesia Litera - Cena čtenářů Knižního klubu. Její druhý román Žitkovské bohyně se stal bestsellerem a byl přeložen do několika jazyků. Kateřina Tučková je také kurátorkou a zakladatelkou projektu ARSkontakt, který podporuje mladé malíře. V současné době odevzdala svou disertační práci v Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze na téma Skupina Radar. Kateřina Tučková je vdaná, žije střídavě v Praze a v Brně.

often occur in my dreams and when I want to write about a city, I imagine the streets of Brno.

Culture is crucial for your life. Is there good culture available in Brno and South Moravia?

Definitely. There is a lot going on, and sometimes I would like to be in two places at the same time.

What would you recommend to tourists staying in Brno for two days?

A walk through the city with somebody who knows its history very well and who would show them more things than just the Parnas Fountain or the Brno Dragon. With somebody who would take them to places connected with little known Czech, German and Jewish history. I would also take them to the central cemetery or Jewish cemetery. If you are familiar with the history of a place, you view it in a different way, with better insight and understanding. But in the evening I would take tourists out of Brno to a South Moravian wine cellar with live folk music, or to some folklore festival.

You write, organize exhibitions, at present you are completing your PhD degree. Do you manage to find some time for yourself? How do you relax?

I love everything I do, which is a great thing. Actually I don't have to force myself to anything, so I do not feel tired or frustrated. I really enjoy my work. I also like physical exercise – jogging, gymnastics and swimming. I love travelling and exploring various places. But the best relaxation I can imagine is reading a good book in a hot bath tub.

You like travelling. Where are you planning to go this year?

Actually I don't know yet.

What three books would you take on holiday?

Three books? I gave up such attempts long ago. Before I had an e-reader, I regularly had to pay charges for excess luggage. Now that I have one, I download all books that I find interesting as soon as they are published, and when I am on holiday, I choose some of them. I normally have about twenty books in my e-reader. Of course I never read them all on holiday but having them with me makes me feel good.

Do you like airports? Are you afraid of flying?

I'm not afraid of flying and I haven't had any bad experience so far apart from occasional turbulence. I am a calm passenger and I am happy by myself - either reading or sleeping.

Kdybyste měla doporučit turistům, co v Brně stihnout za dva dny, co by to bylo?

Procházku městem se znalcem historie nebo pamětníkem, který by je neupozornil jen na kašnu Parnas nebo brněnského draka. S někým, kdo by je zavedl i do míst, kudy kráčela méně známá historie – česká, německá, židovská. Kdyby byli otrlejší, vzala bych je i na ústřední a židovský hřbitov. Člověk obeznámený s historií totiž vnímá viděné úplně jinak, hlouběji. Ale na večer bych je z Brna vyvezla někam na jižní Moravu, do sklípku s cimbálovkou, nebo pokud by se zrovna konaly, na folklórní slavnosti.

Píšete, pořádáte výstavy, dokončujete svůj doktorát. Máte někdy i čas na sebe? Jak relaxujete?

Skvělé je, že mě všechno, co dělám, baví. Nenutím se vlastně k ničemu, takže pak ani nebývám unavená nebo frustrovaná. Vlastně si užívám, i když pracuji. Ale mimo práci ráda cvičím – běhám, dělám gymnastiku a plavu. Cestuju a poznávám. Ten nejlepší relax, který si ale umím představit, je stejně dobrá knížka v horké vaně a ticho.

Cestujete a poznáváte, kam vyjedete letos?

To ještě přesně nevím.

A jaké tři knihy byste si vzala na Vaši dovolenou?

Takové pokusy jsem už dávno vzdala. Tři knihy? Ha ha. Dokud nebyly čtečky, pravidelně jsem doplácela nadváhu zavazadel. Teď, když jsou čtečky, stáhnou si většinou všechny tituly, které mě zajímají, už v době, kdy vycházejí, a na dovolené si pak podle nálady vybírám nejméně ze dvaceti knih. Samozřejmě, že je do konce pobytu nepřechtu, ale mám je s sebou, a to mi přidává na spokojenosti.

Jak na Vás působí prostředí letiště, bojíte se létání?

Létání se nebojím a zatím jsem neměla ani zvlášť špatný zážitek. Turbulence sice občas hýbnou žaludkem, ale jinak jsem klidný cestující, který se spokojí sám se sebou – buď čtu nebo spím.

Právě jste dopsala disertační práci, jaké jsou Vaše další cíle? Píšete novou knihu?

Ano, už si zase žiju nový „second life“. Ale než bude hotovo, raději bych o tom nemluvila.

Otázka na konec. Říká se: víra tvá tě uzdraví, v co věříte Vy?

Myslím, že tohle rčení určitě platí. Ale já si nejčastěji říkám: Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek.

You have just finished writing your PhD thesis. What are your next goals? Are you writing a new book?

Yes, I'm living a new „second life“ again. But I'd rather not talk about it before it is done.

The final question: Do you believe in Jesus' words "Your faith has healed you"?

Yes, I think they are true. But the words that I very often say to myself are: "Do not put off until tomorrow what you can do today".

Kateřina Tučková was born in Brno on 31 October, 1980. She grew up in Moutnice and in Kuřim. She attended secondary grammar school Gymnázium Kapitána Jaroše in Brno and got a degree in Art History and Czech Language and Literature at the Faculty of Arts of Masaryk University in Brno. Her first novel The Expulsion of Gerta Schnirch was awarded the Magnesia Litera readers' prize. Her second novel The Goddesses of Žitková became a bestseller and was translated into several languages. Kateřina Tučková also works as an art curator and is a founder of the ARSkontakt Project supporting young painters. She completed her PhD thesis on the Radar Group at the Department of Art History at Charles University in Prague. Kateřina Tučková is married and lives in Prague and Brno.